

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 24 czerwca 2014 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniósł o nakazanie pozwanemu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł. by wydał powodowi pojazd M. (...) BluTEC 4 (...) o numerze rejestracyjnym (...) (umowa leasingu nr (...)) o zbliżonej wartości rynkowej 232.800 brutto i o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód jest pierwszym i jedynym właścicielem pojazdu. Nigdy nie zbył wskazanej ruchomości. Powód zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością umowę finansowania operacyjnego numer (...) w dniu 15 października 2013 roku, której przedmiotem był ww pojazd. Powód wydał korzystającemu przedmiot leasingu. Powód pozyskał z Prokuratury Rejonowej P. (...) informację, że przedmiotowy pojazd, został z nieznanymi powodowi przyczyn wydany (...) S.A. Powód wystąpił do pozwanego o wydanie pojazdu. Pozwany odmówił dokonania tej czynności.

(pozew k. 2 – 3)

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu pozwany wskazał, że powodowa spółka nie jest właścicielem pojazdu. Pozwany nabył pojazd od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w dniu 17 grudnia 2013 roku, uprzednio strony tej umowy zawarły umowę leasingu operacyjnego (zwrotnego). (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością uprzednio tj. w dniu 10 grudnia 2013 roku nabyła sporny pojazd od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.. Okoliczności towarzyszące obu transakcjom, w szczególności posiadanie przez sprzedającego (F. sp. z.o.o) dowodu rejestracyjnego, kary pojazdu oraz faktury zakupowej, jak też zapewnienia składane przy okazji dokonywania transakcji, pozwalały wówczas przy zachowaniu należytej staranności profesjonalisty uznać, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest właścicielem uprawnionym do sprzedaży pojazdu. Autentyczność dokumentów, na podstawie których nastąpiła sprzedaż pojazdu, jak też jego rejestracja, nie została zakwestionowana, a co za tym idzie, w obecnej chwili również nie ma podstaw do uznania, iż właścicielem pojazdu jest ktokolwiek inny niż pozwana spółka.

(odpowiedź na pozew k. 50)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód w dniu 14 października 2013 roku zakupił u dealera (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. samochód M. (...) BluTEC 4 (...).

(dowód: faktura k. 4)

Między powodem (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. a (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w dniu 15 października 2013 roku została zawarta umowa leasingu operacyjnego nr (...). Na podstawie tej umowy powód oddał jako finansujący do używania (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością jako korzystającej samochód M. (...) BluTEC 4 (...) o numerze rejestracyjnym (...).

(dowód: decyzja k. 5, umowa wraz z o. w. u. k. 8 – 15, pokwitowanie wydania k. 16)

W dniu 10 grudnia 2013 roku została wystawiona faktura nr (...) na której jako sprzedawca określona była (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., jako kupujący (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Przedmiotem sprzedaży według faktury był samochód M. (...) BluTEC 4 (...). Został także dokonany przelew bankowy przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w kwocie 268.140 zł tytułem płatności za fakturę nr (...).

(dowód: faktury k. 220, potwierdzenie przelewu k. 223)

W dniu 13 grudnia 2013 roku pozwany (...) SA (jako finansujący) zawarł z (...) sp. z ograniczoną odpowiedzialnością (jako korzystającym) umowę leasingu operacyjnego nr (...), którego przedmiotem był samochód M. (...) BluTEC 4 (...). (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością następnie zawarła w dniu 17 grudnia 2013 roku z pozwanym (...) SA umowę leasingu operacyjnego zwrotnego nr (...). Została wystawiona przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością faktura proforma, a w dniu 17 grudnia 2013 roku faktura nr (...) dotycząca sprzedaży przedmiotowego pojazdu przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością pozwanemu (...) SA. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w trakcie transakcji wylegitymowała się dowodem rejestracyjnym, kartą pojazdu oraz fakturą zakupową pojazdu, jak i potwierdzeniem przelewu zapłaty za zakupiony pojazd oraz polisą ubezpieczeniową. Po dokonanych transakcjach pojazd został wydany pozwanemu i zarejestrowany na nowego właściciela pozwanego (...) SA.

(dowód: umowa leasingu operacyjnego k. 69, zeznania świadka B. M. e protokół z 22 stycznia 2016 roku, 00:14:40 min, 00:10:42 min (k. 258 transkrypcja), faktura k. 62, potwierdzenie przelewu k. 63, karta pojazdu k. 224, faktura k. 58, 68, 221, 222, dowód rejestracyjny k.230, polisa ubezpieczeniowa k. 243, dowód rejestracyjny k. 60, decyzja k. 145)

Powód złożył zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wraz z całością materiałów, w sprawie wyłudzenia pojazdu M. (...) BluTEC 4 (...). Wątpliwości powoda wzbudziła wystawiona faktura sprzedaży z dnia 19 listopada 2013 roku przedmiotowego pojazdu, na której jako sprzedawca widniał powód, nabywcą był (...) Company spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

(dowód: k. 82, zeznania świadka Z. S. e protokół z dnia 7 września 2015 roku, 00:32:17 min, 00:54:02 min k. 79)

Pojazd M. po przeprowadzeniu stosownych czynności został zwrócony (...) S.A. O fakcie tym pismem z dnia 17 kwietnia 2014 roku powód został poinformowany przez Prokuraturę Rejonową P. (...).

(dowód: k. 17, zeznania świadka Z. S. e protokół z dnia 7 września 2015 roku 00:38:01 min.)

Powód pismem z dnia 5 maja 2014 roku wezwał pozwanego do wydania przedmiotowego pojazdu. W odpowiedzi pozwany odmówił wydania pojazdu podnosząc, że zgodnie z posiadaną dokumentacją, ww. pojazd stanowi własność (...) S.A.

(dowód: k. 18, k. 19)

Powód nigdy nie dokonywał sprzedaży ani w żaden inny sposób nie przenosił własności przedmiotowego pojazdu.

(bezsporne)

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy oparł się na dowodach z dokumentów załączonych do akt sprawy oraz zeznań świadków, które uznać należy za wiarygodne i w zasadzie korelujące ze sobą.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 222 § 1 k.c. właściciel może żądać od osoby, która włada faktycznie jego rzeczą, ażeby rzecz została mu wydana, chyba że osobie tej przysługuje skuteczne względem właściciela uprawnienie do władania rzeczą.

Powód nie udowodnił, że jest właścicielem samochodu M. (...) BluTEC 4 (...) (art. 6 k.c.). Dowodu na tę okoliczność nie może stanowić jedynie faktura nabycia pojazdu i umowa leasingu operacyjnego zawarta z korzystającym (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w sytuacji kiedy, nastąpiło dalsze zbycie pojazdu.

Właścicielem pojazdu stał się pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł..

Zgodnie z art. 169 § 1 k.c. jeżeli osoba nieuprawniona do rozporządzania rzeczą ruchomą zbywa rzecz i wydaje ją nabywcy, nabywca uzyskuje własność z chwilą objęcia rzeczy w posiadanie, chyba że działa w złej wierze.

Nabywca uzyskuje własność rzeczy nabytej od osoby, która nie ma prawa do dysponowania nią, z chwilą objęcia jej w posiadanie, tylko jeśli działał w dobrej wierze. W sprawach dotyczących nabycia od osoby nieuprawnionej do dysponowania daną rzeczą zasadnicze znaczenie ma precyzyjne ustalenie dobrej albo złej wiary nabywcy. Oparta na takim założeniu ochrona dobrej wiary nabywcy rzeczy ruchomej leży w interesie bezpieczeństwa obrotu co oszczędza potrzebę badania prawa poprzedników w sytuacji nabycia rzeczy od jej posiadacza, choć zarazem odbywa się kosztem ochrony właściciela rzeczy ruchomej (wyrok SN z dnia 15 listopada 2002 r., sygn. V CKN 1340/00, OSNC 2004/2/28 z aprobowaną glosą). Dzieje się tak jednak dlatego, że to właśnie właściciela powinno obciążać w sposób nieograniczony ryzyko utraty własności rzeczy powierzonej innej osobie, który to właściciel ponosi z woli ustawodawcy swoiste konsekwencje tego, że obdarzył zaufaniem niewłaściwą osobę przenosząc na nią dobrowolnie władztwo nad swoją rzeczą ruchomą. Wspomniane obciążenie właściciela w art. 169 § 1 KC ryzykiem utraty własności doznaje jednak ograniczeń w art. 169 § 2 KC, a więc w sytuacjach, w których nie miał on wpływu na wyjście rzeczy spod jego władztwa, a zatem gdy doszło do utraty rzeczy wbrew woli właściciela. W przepisie art. 169 § 1 KC chodzi więc wyłącznie o rzeczy powierzone, a nie utracone, a zatem przesłanką zastosowania art. 169 § 1 KC jest powierzenie rzeczy przez właściciela rozumiane jako dobrowolne wyzbycie się władztwa nad rzeczą. Natomiast rzeczy, których właściciel nie powierzył dobrowolnie osobie władającej są rzeczami zgubionymi, skradzionymi lub w inny sposób utraconymi przez właściciela, a nabycie ich własności normuje art. 169 § 2 KC (wyrok SN z dnia 19 czerwca 1997 r., sygn. III CKN 114/97 - niepubl., wyrok z dnia 20 kwietnia 2004 r., sygn. V CK 431/02 - MoP (...)). (wyrok SN Izba Cywilna z dnia 14 stycznia 2005 roku, III CK 217/04, Legalis nr 66560).

Przyjmując stanowisko powódki, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością była osobą nieuprawnioną do zbycia przedmiotowego pojazdu, stwierdzić należy, że pozwany jako nabywca rzeczy stał się jej właścicielem w świetle przesłanek art. 169 § 1 k.c.

Po pierwsze pozwany objął pojazd M. (...) BluTEC 4 (...) od nieuprawnionej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w posiadanie, po drugie pozwany działał w dobrej wierze.

Odnosnie dobrej wiary pozwanego w chwili nabycia pojazdu, podkreślić należy, że okoliczności towarzyszące transakcji, w szczególności fakt iż zbywca dysponował wszystkimi dokumentami niezbędnymi do dokonania sprzedaży, w tym fakturą nabycia pojazdu od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, dowodem rejestracyjnym, polisą ubezpieczeniową oraz kartą pojazdu, a dokumenty te nie budziły wątpliwości co do ich autentyczności (choćby ze względu na fakt, iż na ich podstawie dokonano rejestracji pojazdu). W takim stanie rzeczy wykrycie faktu, iż zbywca nie miał prawa rozporządzenia pojazdem było niemożliwe, nawet przy dołożeniu najwyższej staranności.

W przedmiotowej sprawie nie znajdzie zastosowania art. 169 § 2 k.c. ustanawiający wymóg pozostawania nabywcy w dobrej wierze przez 3 letni okres. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością weszła w posiadanie pojazdu na podstawie umowy leasingu zawartej z powodem – w takiej sytuacji mamy do czynienia z przywłaszczeniem, które nie mieści się w granicach utraty przedmiotu określonych w art. 169 § 2 kc. Pojazd nie został zgubiony, skradziony czy w inny sposób utracony przez właściciela. Powód dobrowolnie powierzył pojazd (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością zawierając umowę leasingu.

Dobrowolne powierzenie rzeczy przez właściciela osobie trzeciej nie może być poczytane za utratę rzeczy w rozumieniu art. 169 § 2 (v. uzasadnienie wyroku SN z dnia 20 kwietnia 2004 r., sygn. V CK 431/02, L., wyrok SN Izba Cywilna z dnia 14 stycznia 2005 roku, III CK 217/04, Legalis nr 66560). Rzeczy, których właściciel osobie władającej nie powierzył, są rzeczami zgubionymi, skradzionymi, lub w inny sposób utraconymi przez właściciela, ich nabycie podlega dyspozycji art. 169 § 2 k.c. (zob. S. Rudnicki, Komentarz ...s.153).

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że nie zasadne jest żądanie (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wydania przedmiotowego pojazdu, którego właścicielem stał się pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. na skutek nabycia samochodu M. (...) BluTEC 4 (...) od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Koszty te stanowiło wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 7200 zł (ustalone w oparciu o § 6 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu {Dz. U. Nr 163, poz. 1349, ze zm) i opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych.